

3RP Temel İhtiyaçlar ve Koruma Sektörleri

Deprem Topluluklar ve Hizmet Sağlayıcılar Üzerindeki Etkisine İlişkin Ortak Bildiri

13 Şubat 2023

Genel Bakış

- 6 Şubat 2023'de gerçekleşen Güneydoğu depreminin topluluklar ve hizmet sağlayıcılar üzerindeki etkisini ortaklarla birlikte değerlendirmek adına, 13 Şubat 2023'te ortak Temel İhtiyaçlar ve Koruma Sektörü toplantısı düzenlendi. Tartışmalar, toplumun temel ihtiyaçlara ve yardıma erişimini değerlendirmeyi, etkilenen bölgede temel hizmetlere erişimdeki zorlukları tespit etmeyi, hizmet sağlayıcılarının (hem kamu hem de yerel ve uluslararası STK'lar) ihtiyaçlarını belirlemeyi ve kısa, orta ve uzun vadede genel koruma durumunu değerlendirmeyi amaçlamıştır. Bu belge, toplantı sırasında ortaklar tarafından paylaşılan önemli noktalar ve gözlemler hakkında bilgi vermeyi amaçlamaktadır. Toplantıya fon sağlayıcı kuruluşlardan, BM kurumlarından, yerel ve uluslararası STK'lardan yaklaşık 200 katılımcı katılmıştır.
- Toplantı sırasında, şu anda BM düzeyinde yürütülen tartışmalara yönelik genel bir özet ortaklarla paylaşıldı. BM, Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile koordinasyon halinde çok yakında başlaması beklenen depreme müdahale adına artan uluslararası desteği seferber etmek için bir acil çağrı üzerinde çalışmaktadır. Sektör koordinasyonu açısından, Türkiye'de küme sistemini (bkz. cluster system) harekete geçirmek yerine, mülteci müdahalesi için geliştirilen mevcut koordinasyon yapılarının üzerine inşa edilmesi, ancak depremlerin neden olduğu ihtiyaçların kapsam ve ölçeğine göre uyarlanması, eklenmesi ve genişletilmesi önerilmektedir. Ortaklar, acil müdahale koordinasyon mekanizmalarının yapısı ve rolü hakkında kısa süre içinde bilgilendirilecektir. Bu arada, 3RP ortakları/sektörleri Güneydoğu bölgesindeki etkilenen nüfus hakkında geri bildirimler sağlamakta olup, Türkiye Cumhuriyeti Devleti liderliğinde yürütülen müdahaleye yönelik bilgi akışına ve desteğin koordinasyonuna yardımcı olmaktadır.
- 3RP'nin depreme bilinçli ve koordineli müdahale sağlama çabalarının bir parçası olarak, 3RP Bilgi Yönetimi ekibi bir analiz derleme çalışması yürütmektedir. Ortakların, depremlerle ilgili yaptıkları tüm ihtiyaç analizlerini ve değerlendirmeleri çevrim içi [Kurumlar Arası İhtiyaç Analizi Toplama Aracı](#) aracılığıyla paylaşmaları rica olunur. Araç üzerinden paylaşılan tüm değerlendirmeler çevrim içi [Kurumlararası Veri Portalı](#) aracılığıyla derlenip, paylaşılacaktır.

Temel İhtiyaçlarla İlgili Gözlemler

- Deprem insanı yardım personeli ve kurum binaları/tesisleri üzerindeki doğrudan etkisi nedeniyle ortaklar tarafında hizmet sunumunun kesintiye uğradığı, depremden zarar gören kurum binaları/tesisleri ve kaynak kaybı ortaklar tarafından vurgulanmıştır. Ortaklar, ilgili kişilerin ihtiyaçlarının yanı sıra personelinin acil barınma ve koruma ihtiyaçlarından bahsetmiştir.
- Hizmet kesintisi kilit bir nokta olarak belirtilmiştir. Ortaklar, önümüzdeki günlerde bilgi paylaşımında ve hizmetlerin genişletilmesinde yenilikçi ve atik olunması gerekliliğini tartışmıştır.
- Topluluk düzeyinde destek sağlamak için mobil veya geçici barınakları desteklemek bir önlem olabilir.
- ASAM, IOM, DRC, Concern Worldwide ve Swiss Humanitarian Aid Unit acil ihtiyaç analizi yapan ortaklar arasındadır. Diğer ortaklar analizleri hazır olduğu zaman kurumlar arası düzeyde paylaşacaktır.

- Artçı depremlerin devam ettiği ve sert hava koşullarının depremzedelerin temel ihtiyaçlarını karşılamalarını zorlaştırdığı kaydedilmiştir. Ortaklar gıda, su, gıda-dışı ihtiyaçlar (bebek bezi, bebek maması, iç çamaşırı, uyku tulumları, powerbankler, jeneratörler, yakıt), koruma (Kışa hazırlık ve menstrüel sağlık ürünleri dahil olmak üzere acil durum kitleri ve doğum kitleri), WASH/Su, sanitasyon ve hijyen (hijyen kitleri, mobil tuvaletler), barınak (çadırlar, aydınlatma sistemleri) ile ilgili ihtiyaçları gözlemlediklerini belirtmişlerdir.
- Ortaklar, Türk vatandaşlarının yanı sıra mültecilerin ihtiyaçlarını gözlemleyip, izlemekte olup, ihtiyaçları sahada tespit etmektedirler. Partnerler kapsayıcı bir şekilde dağıtım yapmaktadır.
- Barınak ihtiyaçları açısından değerlendirildiğinde, etkilenen şehirleri terk etmek zorunda kalan mültecilerin gidecek yerleri bulunmamaktadır ve yardım almakta zorlanmaktadır. Ortaklar, barınma ve kira için nakit paraya ve şilte, battaniye gibi aynı yardıma ciddi bir şekilde ihtiyaç olduğunu belirtmişlerdir.
- Etkilenen şehirlerdeki ve diğer şehirlere giden bireyler için ihtiyaçlar farklılık göstermektedir. Nakdi destek ve aynı destek gibi yaygın yöntemlerin yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bunu yaparken sektör, her yöntemin kendi bağlamındaki önemine odaklanmalı ve sosyal ağlardan yararlanma veya bilgiye erişme olasılığı daha düşük olan belirli grupları göz önünde bulundurmalıdır.
- Enkaz kaldırma, atık yönetimi, arıtma, su temini ve defin işlemleri yavaş ilerlediği veya kesintiye uğradığı için sağlık desteğine artan bir ihtiyaç beklenmektedir. Ağrı kesici gibi her türlü ilaca erişim kesintiye uğradığı da düşünülerek, cinsel sağlık ve üreme sağlığı da dahil olmak üzere sağlık hizmetlerine erişim ihtiyacının arttığı gözlemlenmekte ve beklenmektedir.
- Köy ve ilçelere henüz ulaşılmamış olup, bu bağlamda ihtiyaçlar henüz değerlendirilmemiştir. Köylere ve halka bir an önce ulaşılması gerekmektedir.

Koruma İhtiyaçları ve Riskleriyle İlgili Gözlemler

- Temel ihtiyaç ortaklarının da bahsettiği üzere, koruma hizmet sağlayıcılarının fiziksel tesisleri ve hizmet sunmaya yönelik personel kapasitesi önemli ölçüde etkilenmiştir. Bazı ortaklar ülke genelinde komşu/diğer illere taşınmıştır. Bölgede bulunan personelin acil psikososyal ve esenlik desteğine ihtiyacı bulunmaktadır. Etkilenen bölgede hizmetlerin kesintiye uğraması ve hem Türk vatandaşlarının hem de mültecilerin ülke genelinde hareketliliği, etkilenen toplulukların gittiği illerdeki hizmet sağlayıcıların (hem kamu hem de 3RP ortakları) kapasitelerinin zorlanmasına neden olacağı öngörülmektedir. Etkilenen bölgede kalan nüfusun mevcut hizmetlere ihtiyacı artacaktır.
- Emniyet ve güvenlikle ilgili riskler ve olaylar ortaklar tarafından ve medya aracılığıyla aktarılmaktadır. Mültecilerin süpermarketleri ve evleri yağmaladıklarına dair söylentiler ve yardım konusundaki rekabet algıları da dahil olmak üzere, mülteci ve ev sahibi topluluklar arasındaki gerilim artmaktadır.
- Altyapının tahrip olması/hasar görmesi nedeniyle bölgede kalan mültecilerle genel iletişim sınırlıdır. Mülteciler, mevcut hizmetler (cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmetleri özellikle belirtilmektedir), dağıtım/yardım noktaları ve kamu kurumları/yemel makamlar tarafından verilen talimatlar hakkındaki bilgilere sınırlı erişim riski altındadır. Bu aynı zamanda dil engelinin de bir sonucu olmakta olup (Göç İdaresi Başkanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın bilgilerin mültecilerin konuştuğu dillerdeki çevirileri sağlamaya yönelik çabalarına rağmen), etkilenen topluluklar içinde ve hizmet sağlayıcılar arasında yanlış

bilgilerin yaygınlaştırılması riskini taşımaktadır. Ortaklar, özellikle sağlık hizmeti sunum noktalarında, mültecilerin konuştuğu dillerde tercümanlara ihtiyaç olduğunu tespit etmiştir.

- Birçok mülteci deprem sırasında belgelerini kaybetmiştir. Ortaklar, hizmetlere erişimde belge talep edildiğinden mültecilerin temel kamu hizmetlerine erişiminin kesintiye uğradığını bildirmiştir.
- Kamu kurumları tarafından spesifik süreçlere dair alınan kararların mültecilere doğru ve zamanında bilgi verilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Koruma sektörü koordinasyon platformları resmi bilgileri e-posta listeleri aracılığıyla anında paylaşmaktadır. Fakat dolaşımda olan bazı resmi olmayan/doğrulanmamış talimatlar bulunmaktadır. Bu durum da yanlış bilgi ve daha fazla güvenlik açığı riski oluşturmaktadır.
- En fazla risk altındaki/hassas gruplar, engelli bireyler, yaşlı bireyler (özellikle refakatsiz olanlar), yardıma (kadınlar ve kız çocukları için güvenli alanlar, cinsel sağlık ve üreme sağlığı, toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle ilgili hizmetler, hijyen ve acil durum kitleri gibi) sınırlı erişimi olan kadınlar (yalnız ebeveyn, hamile ve emziren kadınlar dahil) ve çocuklar, kilit mülteci gruplar, refakatsiz ve ayrı düşmüş çocuklar (deprem sonrası bu kategorilere girenler dahil) olarak tanımlanmaktadır. Bu grupların çeşitli istismar ve şiddet türleri ile insan ticaretine maruz kalma riski daha yüksektir.
- Mülteciler için (hem etkilenen illerde hem de deprem sonrası gidilen illerde) güvenli barınmaya erişim belirsiz ve geçici olmaya devam etmektedir. Bu durum daha fazla hassasiyet ve koruma endişelerine maruz kalma riski taşımaktadır.
- Bölgede sağlık hizmetlerine ve ilaca erişim acil bir ihtiyaçtır. Bu durum sadece depremin doğrudan sonucu olan yaralanmalar/tıbbi durumlar için değil, kronik hastalığı olanlar, hamile ve emziren kadınlar, HIV ile yaşayanlar ve diğer acil durumlar için de geçerlidir.
- Sosyal ağların ve geçim kaynaklarının kaybı, şiddetin artması, sosyal, sağlık ve eğitim hizmetlerinin kesintiye uğraması nedeniyle cinsel şiddet ve istismar, cinsel hizmet satan veya takas eden kişiler, çocuk, erken ve zorla evliliklerin ve cinsel sömürü ve istismar da dahil olmak üzere toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin artması beklenmektedir. Ayrıca, dağıtım, toplu barınma alanları, geniş aile üyelerinin evleri veya güvenlik güçlerinin bulunmadığı alanlar da dahil olmak üzere cinsel sömürü ve istismar da dahil olmak üzere toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle ilgili risklerin ortaya çıkması muhtemeldir. Kadınlar, kız çocukları, engelli bireyler ve kilit mülteci gruplar gibi diğer risk gruplarında toplumsal cinsiyete dayalı şiddete maruz kalma riski daha yüksektir.
- 350.000'den fazla mülteci ve göçmen çocuk da dahil olmak üzere yaklaşık 4 milyon okula kayıtlı çocuk depremden etkilenmiştir. Okulların kapanması, öğrenme kaybına, okul terkine, psikososyal esenlik üzerinde olumsuz etkiye ve çocuk işçiliği, sömürü, çocuk evlilikleri gibi diğer koruma endişelerine yol açabilir.
- Deprem psikososyal etkisinin, ailelerin ayrılmasının ve ağır travmanın, çocukların ve yetişkinlerin esenliği üzerinde uzun süreli, olumsuz sonuçlara yol açması beklenmektedir. Acilen psikolojik ilk yardım ve ruh sağlığı ve psikososyal destek hizmet sunumuna ihtiyaç vardır. Ortaklar, ruh sağlığı ve psikososyal destek hizmet sunumuna en çok engelli bireylerin, kadınların, çocukların ve özel ihtiyaç sahibi diğer bireylerin ihtiyaç duyduğunu gözlemlemiştir.

3RP Koruma Sektörü İçin Öncelikli Müdahaleler ve Öneriler

- Etkilenen illerde ve deprem sonrası gidilen illerde/bölgelerde mevcut koruma, çocuk koruma ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet hizmetlerinin haritası güncellenmelidir. Deprem sonrası gidilen illerde/bölgelerdeki hizmet haritaları güncellemesi, Göç İdaresi Başkanlığı'nın İstanbul muaf tutulmak üzere seyahat kısıtlamalarını kaldırmasıyla ilgili

yayınladığı talimat ile birlikte depremde etkilenen kişilerin bölgeyi terk etmeye başladığı düşünüldüğünde oldukça önemlidir. Marmara ve Ege bölgeleri gibi başka yerlerdeki sektör ortakları şehirlere gelişleri gözlemlemeye başlamışlardır. Sektör ortakları, mümkün olduğu ölçüde, acil yardıma ihtiyacı olan kişileri tespit etmeli ve ilgili kamu makamlarıyla işbirliği içinde koruma yardımı sağlamalıdır. İGİM'ler, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri, belediyeler ve kaymakamlıklar da bu bağlamda önemli yerel işbirlikleridir.

- Hizmetlere erişebilirlik kapsamındaki ve süreçlerdeki değişiklikler de dahil olmak üzere, güncellenmiş yönlendirme mekanizmaları hakkında Koruma ve diğer sektör ortakları aracılığıyla doğru ve zamanında bilgi yayılması sağlanmalıdır.
- Mültecilerin (özellikle en fazla risk altındaki/hassas durumdaki bireylerin) kamu hizmetlerine erişimlerini güçlendirmek için kamu kurumlarına yönelik acil durum müdahalesine özel çok katmanlı destek sağlanmalıdır.
 - Özellikle Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Göç İdaresi Başkanlığı aracılığıyla koordineli koruma ve sosyal hizmet sunumu desteklenmelidir.
 - Ailelerin ayrı düşmesini önlemek, refakatsiz ve ayrı düşmüş çocukları tespit etmek ve yönlendirmek, hızlı aile izleme ve yeniden birleştirme süreçlerini desteklemek için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Göç İdaresi Başkanlığı ve diğer ilgili paydaşlarla birlikte çalışılmalıdır.
 - AFAD, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve diğer ilgili kamu kurumları aracılığıyla, toplumsal cinsiyete dayalı şiddete maruz kalmış bireyler ve refakatsiz çocuklar (vb.) gibi özel ihtiyaç sahibi bireyler de dahil olmak üzere hassas ev sahibi topluluk üyeleri ve mülteciler için güvenli barınağa erişim desteklenmelidir.
- Depremde etkilenen mültecilere psikolojik ilk yardım ve psikososyal destek sağlanmalıdır.
- İnsani yardım müdahalesinin tüm aşamalarında korumanın merkeziliğini korumak adına sektörler arası işbirliği ve koordinasyona katkıda bulunulmalıdır. Bu amaçla sektör ortakları, sektörler ve koordinasyon yapıları genelinde korumanın, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve çocuk korumanın anaakımlaştırılmasını (etkilenen topluluklara karşı hesap verebilirlik, cinsel sömürü ve istismardan koruma ve çocuk güvenliği unsurları dahil olmak üzere) ve bunlara yönelik risk azaltma mekanizmalarının yürürlükte olmasını sağlayacaktır. Bu çabalar, özel ihtiyaç sahibi bireylerin ve risk altındaki kişilerin koruma ve koruma dışı yardım ve müdahalelere dahil edilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır.
- Kadınlar ve kız çocukları için güvenli alan ve güvenli çocuk/genç dostu alanlara erişim desteklenmelidir. Ruh sağlığı ve psikososyal destek hizmet sunumu, beceri geliştirme ve öğrenme, sosyal uyum ile ilgili hizmetler de dahil olmak üzere çok sektörlü müdahaleler yürütülmelidir.
- İnsan ticareti mağdurlarına, bireysel koruma vaka yönetimi hizmetlerinin ve özelleştirilmiş hizmetlerin çok sektörlü müdahaleler (güvenlik, sağlık, hukuk ve diğerleri gibi) ile desteklenerek sağlanması gerekmektedir.
- Çocuk koruma/toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere çocuklar ve ailelere yönelik koruma risklerini önlemek, azaltmak ve ele almak için ilgili sektörlerle koordinasyon içinde nakit desteği sağlanmalıdır.
- Hem insani yardım kuruluşlarının hem de kadın ve çocukların korunması alanında çalışan STK'ların diğer sektörleri desteklemek için kapasitelerinin artırılması çalışmaları yürütülecektir. Bu faaliyetler, zarar vermeme ilkesi doğrultusunda daha etkili hizmet sunumunun sağlanmasını destekleyecektir.

- Eylemlerin kapsamlı bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla daha etkin çok sektörlü müdahalenin bilgi alışverişi ve deneyim paylaşımı konusunda sektörler arasında sürekli işbirliği yapılması.

Ek

Kurumlar Tarafından Devam Eden/Planlanan Yardımlar ve Sağlanan Hizmetler

ACHSA: Trabzon'da bulunan dernek gönüllüleri ve göçmenler tarafından getirilen yardımlar (çoğunlukla hijyen malzemeleri, bebek maması, gıda, kullanılmayan kışlık giysiler) Trabzon Valiliği Yardım Toplama Merkezi'ne teslim edildi.

- **Yönlendirmeler için iletişim kişisi:** Mahdi Mohebbi (mahdi@ahcsa.org - +90 501 326 1461) / Muhammet Gül (+90 507 952 9503)

Concern Worldwide: Şu anda hedefledikleri tüm ilçe ve illerde sahadaki ihtiyaçları değerlendirmek için acil ihtiyaç tespiti yapmaktadırlar. Şu anda ana bulgular, çocuklar için barınma (çadır, battaniye), çocuk bezi ve süt gibi acil ihtiyaçlar olduğunu göstermektedir.

IGAM: Bölgeyle ilgili bilgi toplamaya çalışmaktadırlar. Birçok insan evini kaybettiğinden ötürü artık bölgede yaşamak mümkün değildir. Mülteciler, özellikle otobüs durakları ve hastanelerde bilgiye erişim konusunda yardıma ihtiyaç duymaktadırlar. Bu nedenle göç edebilecekleri illerin misafirperver olup olmadığı konusunda illerle ilgili bilgiye erişime büyük ihtiyaç duyulmaktadır. Otobüs duraklarındaki bazı gönüllüler bu bilgiyi mültecilere sağlayabilir. Ayrıca yakınlarının yanında barınan mülteciler de yakınlarının yaşam koşullarının uygun olmaması nedeniyle sorunlarla karşılaşmaktadır.

IR Turkey: Suriye'nin yanı sıra Gaziantep, Hatay ve Kahramanmaraş'ta sahada bulunmaktadır. Yiyecek, barınma, ısınma ve giyim gibi temel ihtiyaçlar konusunda hizmet vermektelerdir. Önemli miktarda afet fonu tahsis edilmiş olup, uluslararası fon geliştirme çalışmaları devam etmektedir. IR Turkey, geniş çaplı bir ihtiyaç analizi yerine müdahaledeki eksikliklerin takibi yapmaktadır.

KAMER: KAMER Vakfı kadınlar tarafından yürütülen bir STK'dır. KAMER, UNFPA Türkiye'nin uygulayıcı ortaklarından biridir ve Diyarbakır'daki kadın sağlığı danışma merkezini (KSDM) yürütmektedir. KSDM'de sunulan hizmetler arasında TCDŞ vaka yönetimi, TCDŞ (CSİÖ dahil) üzerine farkındalık artırma, TCDŞ mağduru kadınlar ve kız çocuklar için bireysel ve grup psikososyal destek aktiviteleri ve CSÜS hizmetleri bulunmaktadır. KAMER, Diyarbakır merkezinde ve depremde etkilenen diğer ilçelerde ihtiyacı olan kişilere onur kitleri, psikolojik ilk yardım ve TCDŞ ve CSÜS hizmetleri sunulması noktasında aktif bir rol üstlenmiştir.

- **Yönlendirme için iletişim kişisi:** Sibel Yalçın - Sosyal Hizmet Uzmanı (sibelyalcin@kamer.org.tr, +90 535 603 60 73)

MSYD: Başta Hatay olmak üzere Gaziantep ve Osmaniye'de acil müdahale, sağlık ve ruh sağlığı ekipleriyle hızlı ve günlük saha ihtiyaç değerlendirmeleri yapmaktadırlar. Resmi kurumların (Konya Büyükşehir Belediyesi ve Hatay Büyükşehir Belediyesi) deposunun düzenlenmesi; temel ihtiyaçların dağıtılması, tekerlekli sandalye gibi yardımcı sağlık cihazları, kuru gıda, konserve gıdalar, hijyen malzemeleri gibi gıda dışı ihtiyaçların dağıtılması; barınak ihtiyaçları; ve su, sanitasyon ve hijyen alanlarında destek sağlamaktadırlar. MSYD çağrı merkezi aktif olarak çağrılarını almakta olup, yönlendirmeleri gerçekleştirmektedir.

- **Yönlendirmeler için iletişim kişisi:** 08504550000

MSYDD: İstanbul Sultanbeyli ve Ümraniye ofislerine başvuran veya gelen mülteci gruplarına sınırlı sosyal yardım sunabileceklerini iletmişlerdir. İstanbul'un kayıtlara kapalı olduğu belirtilmesine rağmen bugüne kadar 41 aile (212 kişi) destek talebinde bulunmuştur. MSYDD'nin İstanbul Kadınlarla Dayanışma Merkezi (İKDM) adında UNFPA destekli bir hizmet birimi bulunmaktadır. Merkez, toplumsal cinsiyete dayalı şiddete yönelik vaka yönetimi,

toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve cinsel sağlık ve üreme sağlığı konusunda bilinçlendirme oturumları, doğum takibi, bireysel ve grup psikososyal destek oturumları ve kadınlar için barınak desteği konularında destek sağlamaktadır.

- **Yönlendirme için iletişim kişisi:** İKDM - Rumeysa Ayhan (rumeysa.ayhan@multeciler.org.tr, +90 534 515 11 86)

Pozitif Yaşam Derneği: Pozitif Yaşam Derneği tarafından yürütülen UNFPA destekli hizmet birimleri, kilit mülteci gruplarının ve cinsel şiddete maruz kalmış erkek ve erkek çocuklarının korunma ve cinsel sağlık ve üreme sağlığı ihtiyaçlarına ilişkin sahada ihtiyaç değerlendirmeleri yapmaktadır. 10 Şubat'tan bu yana fiziksel olarak sahada da aktif olarak bulunmaktadır. Etkilenen bireylerin ihtiyaçlarını değerlendiren, sahada aktif mobil ekipleri bulunmakta olup, mobil ekipleri de Mersin ve Adana'da destek sağlamaktadır. Adana ve Mersin'deki hizmet birimleri de hem bölgede yaşayanlara hem de tahliye edilenlere birebir görüşmeler yapmakta, koruma hizmetleri ve cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmeti vermektedir. İstanbul, Ankara, İzmir, Eskişehir, Yalova ve Denizli'deki diğer hizmet birimleri, depremden etkilenen illerden taşınanlara destek vermeye devam etmektedir.

- **Yönlendirme için iletişim kişisi:** Simay Sönmezateş (simay.sonmezates@pozitifyasam.org) / Oyku Yıldız (oyku.yildiz@pozitifyasam.org)

Relief International: İhtiyaç analizi yapmakta olduklarını iletiler. Engelliler, kadınlar ve çocuklar ve özel ihtiyaç sahibi bireyler için mental desteğe ihtiyaç olduğunu belirtmişlerdir. Kronik hastalığı olan kişilerin sağlık hizmetlerine erişimi konusunda da sorunlar yaşanmaktadır. Psikolojik sağlık için Gaziantep'te ruh sağlığı merkezi açacaklarını iletiler. Ayrıca, ilgili herhangi bir kuruluşa psikolojik ilk yardım veya psikososyal destek hakkında eğitim verilebileceğini belirttiler.

RESLOG: Acil müdahaleye dahil olma kapasitelerinin olmadığını, ancak kurtarma çalışmalarından hemen sonra, ortakları ile belediyeler bazında bir değerlendirme yapacaklarını iletiler. Dayanıklılık değerlendirmesi ve deprem bölgesinde belediye hizmetlerinin eski haline getirilmesi için belediyelerle birlikte çalışabileceklerini belirttiler.

Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği (SGYD): SGYD Ekibi, 9 Şubat 2023 tarihinden bu yana Diyarbakır'da hem mobil hem de merkez üzerinden hizmetler sunmaktadır. Ayrıca 9 Şubat'tan beri Diyarbakır, 13 Şubat'tan itibaren de Hatay illerindeki yararlanıcılarından başlayarak ihtiyaç analizi çalışmaları yapmaktadır. SGYD, Diyarbakır'da cinsel sağlık, üreme sağlığı, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve psikososyal destek, kadın onur kiti dağıtım hizmetlerini hem UNFPA destekli Diyarbakır Gençlik Merkezi, hem de yerel otoritelerle işbirliği halinde geçici barınma merkezlerinde ve hastanelerde sürdürmektedir.

- **Yönlendirme için iletişim kişisi:** Muhammed Bahri Telli (bahri@sagliktagenc.org, +90 554 338 82 07)

STL: Acil müdahale ekipleriyle beraber Hatay'da WASH ve barınma ihtiyacına destek olmaktadır. Urfa, Diyarbakır ve Adana ekipleri kendi alanlarında acil ihtiyaçları takip etmekte olup, kurumlar arası koordinasyon kapsamında çalışmalarını yürütmektedir. Ek olarak ihtiyaç analizi de yapmakta olduklarını iletilmişlerdir. Genel merkezlerinin koordinasyonunda Hatay ve Adıyaman'daki muhtarlarla temel ihtiyaç ve koruma ihtiyaçlarının belirlenmesi için görüşmeler yapmaktadır. Afetlerin kendi çalışanları üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkileri için iç ve dış kaynakları belirleyerek bir esenlik destek mekanizması üzerinde çalıştıklarını/kurduklarını iletiler. Son olarak, mevcut projelerinin kapsamını genişlettiklerini ve hem mültecileri hem de yerel halkı içeren bir müdahale planı geliştirdiklerini iletiler.

Şanlıurfa Harran Üniversitesi Kadın Sağlığı Danışma Merkezi: Harran Üniversitesi KSDM, UNFPA'nın uygulayıcı ortakları arasındadır. Göçmen Sağlığı Merkezi içerisinde bulunan KSDM'de TCDŞ vaka yönetimi, TCDŞ (CSİÖ dahil) üzerine farkındalık artırma, TCDŞ mağduru kadın ve kız çocuklar için bireysel ve grup psikososyal destek oturumları ve CSÜS hizmetleri sunulmaktadır. Sunulan hizmetlere ek olarak hızlı bir ihtiyaç analizi yapmışlardır ve hastanede onur kitleri dağıtmışlardır. Harran Üniversitesi KSDM, Şanlıurfa'ya ek olarak Adıyaman'daki deprem mağdurlarına da destek sunmuştur.

- **Yönlendirme için iletişim kişisi:** Feride Öztürk - Sosyal Hizmet Uzmanı
(feride_ozturt33@outlook.com, +90 531 329 56 77)

Şanlıurfa Belediyesi Kadınlar ve Gençler için Destek Merkezi: Şanlıurfa KGDM, UNFPA'nın uygulayıcı ortakları arasındadır. KGDM'de TCDŞ vaka yönetimi, TCDŞ (CSİÖ dahil) üzerine farkındalık artırma, TCDŞ mağdurları ve kadınlar ve gençler için bireysel ve grup psikososyal destek oturumları ve CSÜS hizmetleri sunulmaktadır.

- **Yönlendirme için iletişim kişisi:** Gazal Aydoğdu - Sosyal Hizmet Uzmanı
(gazalaydogdu6312@gmail.com, +90 543 970 01 90)

TRC: Etkilenen şehirlerde, Türk Kızılayı personeli afet yönetimi koordinasyonu altında çalışmaktadır. Afet müdahale ve diğer psikososyal destek ekiplerinden oluşan iki adet ekipleri bulunmaktadır. Osmaniye'de psikososyal destek çadırı kurulduğunu ve faaliyetlerine başladığını iletiler. Şu anda korumaya özel faaliyetler yürütmediklerini iletiler, ancak koruma meslektaşları bu ekipler altında çalışmaktadır ve herhangi bir koruma sorunu olduğunda bildirmektedirler. Diğer şehirlerdeki Türk Kızılayı toplum merkezlerini istinaden, İGİM'ler ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile temas halinde olduklarını ve durumu anlamaya çalıştıklarını, gerektiğinde mültecilere de destek olduklarını iletiler. Şu ana kadar Ankara'da 54 mülteciye ulaşım desteği sağladıklarını ve bunun devam eden bir destek olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca Ankara'da merkezi düzeyde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile temas halinde olduklarını ve sığınma evleri, sosyal hizmet merkezleri, çocuk bakım kurumları gibi koruma kurumlarının gördüğü zararlar hakkında bilgi topladıklarını, ayrıca hiçbir kreş ve kadın sığınma evinin yıkılmadığını, tüm çocukların veya kadınların güvende olduğunu ve diğer şehirlere tahliye edildiğini iletmışlerdir. Bazı ŞÖNİM'lerin çalışır durumda olduğunu ancak hangileri olduğunu henüz tam olarak bilmediklerini söylemişlerdir. Ek olarak koruma vakaları için bir yönlendirme yolu oluşturmaya çalışmaktadırlar. Etkilenen şehirler için güncellenmiş bir hizmet haritalamaları bulunmakta olup, her gün düzenli olarak güncellediklerini ve bu haritalamayı 168 çağrı merkezi personeli, gönüllü ve sahada çalışan personel ile paylaştıklarını belirttiler.

WFP: Yerinden edilmiş kişileri/depremzedeleri barındıran kamplar da dahil olmak üzere 13 kampa gıda kolisi sağlayarak İl Göç İdaresi'ni desteklemektedirler. 10 ilde Türk Kızılayı'na, bölgedeki 31 belediyeye de sıcak yemek konusunda destek sağlamaktadırlar. Hatay ve Adana'nın ücra ilçe ve köyleri için ASAM ile birlikte hanelere hazır yemek ve gıda kolileri desteği için çalışmaya başlamışlardır. IOM ve UNHCR ile koordineli olarak, yakın zamanda yerinden edilmiş kişileri barındıran kampları gıda, mobil mutfak ve mutfak personeliyle desteklemektedirler.